

Kasvanud on nii tööõnnetuste üldarv kui raskete ja surmaga lõppenud õnnetuste arv

Krista Vaikmets
analüütik

Teises kvartalis teatati Tööinspeksioonile 957 tööõnnetusest, millest 755 olid kerged ning 199 raske kehavigastusega lõppenud tööõnnetused. Surmaga lõppes II kvartalis 3 tööõnnetust. Täpsustamisel on veel 49 õnnetusjuhtumi asjaolud. Võrreldes 2011. aasta sama ajaga on registreeritud tööõnnetuste arv kasvanud 9,1%.

2012. aasta I poolaastal on kokku registreeritud 1984 tööõnnetust, mis on 120 võrra rohkem kui aasta tagasi. Raskete tööõnnetuste arv on kasvanud 6,6% ning kergete tööõnnetuste arv 5,3%. Tööõnnetustes on surma saanud 9 töötajat (2011. aasta I poolaastal 6). Raskete tööõnnetuste osakaal kogu tööõnnetuste arvust on veidi tõusnud, ulatudes 20,8% õnnetuste koguarvust (2011. aasta II kvartalis 18,9%), kuid eriti murettekitav on surmaga lõppenud tööõnnetuste arvu kasv.

Tegevusalade lõikes registreeriti II kvartalis enim tööõnnetusi töötleva tööstuse tegevusaladest metallitööstuses (119), puidutööstuses (72) ning toiduainetööstuses (64). Teistest valdkondadest aga avaliku halduse tegevusalas (117), kaubanduses (93) ning ehituses (64). Võrreldes 2011. aasta II kvartaliga on tööõnnetuste arv enim kasvanud metallitööstuses, tervishoiu ning hariduse sektoris. Ametite lõikes toimus II kvartalis enim tööõnnetusi oskus- ja

käsitöölise gruppi kuuluvate töötajatega nagu keevitajad, liha- ja kalatöötledajad ning puidutöötledajad. Samuti juhtus õnnetusi sagedamini politseinike, turvameeste ning kaubandustöötajatega.

Kolmest surmaga lõppenud tööõnnetusest üks toimus metsanduse, teine turbatootmise ning kolmas avaliku halduse tegevusalas. Hukkusid metsatööseadme juht, traktorist ning päästja.

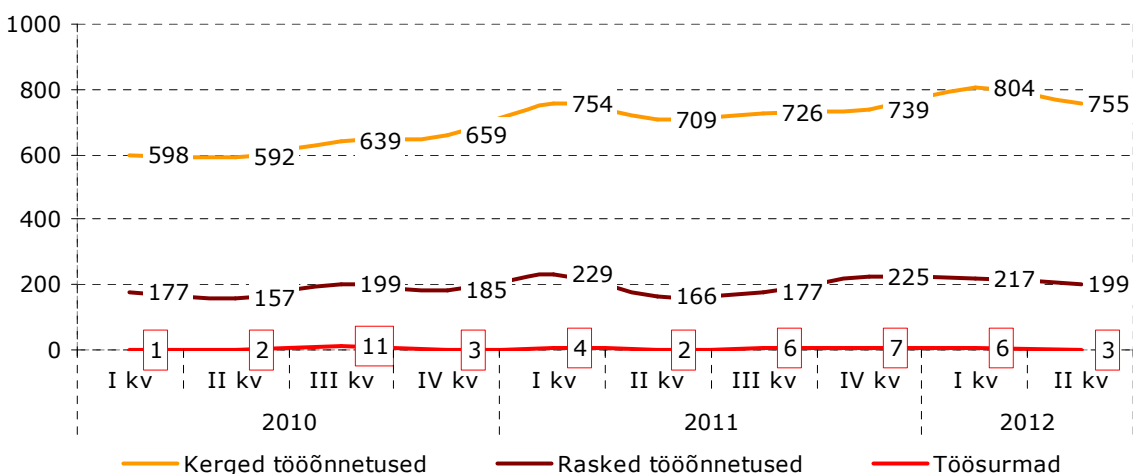
Tööinspeksioon sai II kvartalis teatise 15 kutsehaigestunud töötaja kohta, tööst põhjustatud haigestumiste uusi juhtumeid registreeriti 48.

Hinnang töökeskkonnale on halvenenud

Käesoleva aasta II kvartalis hindas Tööinspeksioon töökeskkonda 353 ettevõttes ning võrreldes 2011. aasta sama kvartaliga on hinnangud ettevõtete töökeskkonna ohuteguritele ja tööandja tegevusele muutunud veidi halvemaks. Tõusnud on selliste ettevõtete osakaal, kus hinnati halvaks või pigem halvaks ettevõtte tegevusi seoses kõrgelt kukkumisohu vältimise/vähendamise, samuti on puudulik töötajate väljaõpe ja juhendamine, valgustusele ei ole piisavalt tähelepanu pööratud, ettevõtetes on probleeme liikumisteede olukorraga ning liikuvate töövahendite ohutuse tagamisega.

Halvaks või pigem halvaks hinnati II kvartalis sagedamini töötajate väljaõpet ja juhendamist (54% hinnatud ettevõtetest).

Tööõnnetused raskusastme lõikes 2010-2012

Ligi kolmandikus ettevõtetes ei oldud valitud töökeskkonnavolinikku ning puudus töökeskkonnaspetsialist. Samuti tuvastati paljudes ettevõtetes probleeme tervisekontrolli ning esmaabikorraldusega, isikukaitsevahendite valimise ja kasutamisega ning kõrgelt kukkumise ohu maandamisega.

Heaks või pigem heaks hinnati ettevõtetes sagedamini tööaja korraldust – 97% hinnatud ettevõtetes. Samuti oli üle 95% ettevõtetes heaks või pigem heaks hinnatud tegevused seoses sisekliimaga, plahvatusohu maandamise ning psühholoogiliste ohutegurite maandamisega.

Rikkumisi esines enam kui 70% ettevõtetes

Järelevalve käigus tuvastati II kvartalis kokku 3034 rikkumist erinevate töötervishoiu ja tööohutuse nõuete osas. Rikkumisi tuvastati 72% külastatud ettevõtetes.

Töö peatati 77 korral ning töövahendite kasutamine keelati 134 juhul. Töö peatati või töövahendi kasutamine keelati reeglina juhul, kui töövahendite ohutusseadised ei vastanud nõuetele või rikuti töövahendite kasutamise tööohutusnõudeid.

Nõuete täitmata jätmise eest hoiatati ettevõtteid sunnirahaga 147 korral kogusummas 39 270 eurot. Täitmisele pöörati sunniraha neljal juhul summas 650 eurot.

Tööinspeksioon on karmim masinate ja isikukaitsevahenditega seotud rikkumiste puhul

Töötervishoiu ja tööohutusnõuete rikkumisega seoses menetleti väärteoasju II kvartalis 67 korral. Rohkem kui pooled väärteomenetlused olid seotud tööõnnetuse või kutsehaigestumise uurimise tulemusega.

Trahve määrati töötervishoiu ja tööohutuse nõuete rikkumise eest 61 korral summas 11 037 eurot (2011. a II kvartalis vastavalt 31 korral summas 5857 eurot). Trahve määrati:

- füüsilistele isikutele 29 korral, summas 1953 eurot;
- juriidilistele isikutele 32 korral, summas 9084 eurot, millest enamus olid seotud tööõnnetuste ja kutsehaigestumiste uurimise tulemusega.

Võrreldes aasta taguse ajaga on nii menetletud väärtegede arv kui trahvide arv oluliselt suurenenud. Tööinspeksioon on olnud printsiipiaalsem rikkumiste puhul, mis on seotud masinate või seadmete ohutus-

seadiste puudumise või mittekorrasolekuga ning isikukaitsevahenditega seotud rikkumiste korral (puudumine või mittekasutamine).

Töösuhete järelevalvet tehti 214 ettevõttes

Tööinspektor-juristid viisid II kvartalis töösuhete alast järelevalvet läbi 214 erinevas ettevõttes, tuvastades kokku 357 töölepingu seadusest tulenevat töösuhetealast rikkumist ning 199 rikkumist seoses sõidukijuhtide töö- ja puhkeajaga. Külastatud ettevõtetest 80s ei tuvastatud rikkumisi.

Enim tuvastati töösuhetealase rikkumisena töölepingu seadusest tulenevalt töötajatele töötasu maksmise tingimustest teavitamata jätmist (73 korral), töölepingu ülesütleamise etteteatamise tähtaegadest teavita-mata jätmist (61 korral) ning töökorralduse reeglitest teavitamata jätmist (42 korral).

Sõidukijuhtide töö- ja puhkeaja kontrolli käigus tuvastati II kvartalis sagedamini ööpäevase puhkeaja nõuete rikkumisi veoseveol ning lühema, kui ettenähtud vaheaja kasutamist veoseveol.

Töölepingu seaduse alusel esitatud nõuete täitmata jätmise eest hoiatati ettevõtteid sunnirahaga 28 korral, üldsummas 5490 eurot, täitmisele pöörati sunniraha neljal juhul summas 400 eurot.

Väärteoasju menetleti töösuhetealaste rikkumistega seoses 32 korral, millest 14 juhul oli tegemist juriidiliste isikutega ning 18 korral füüsiliste isikutega. Hoiatamismenetlusega piirduti kolmel korral. Trahve määrati töösuhetealaste nõuete rikkumise eest kokku 29 korral summas 7900 eurot. Sagedasemaks rikkumiseks oli töötajale töölepingu andmete esitamata jätmine tööandja poolt.

Töövaidluste arv on taas kasvamas

Töövaidluskomisjonidele esitati II kvartalis kokku 754 avaldust, mis oli veidi rohkem kui 2011. aasta II kvartalis. Eelmisest aastast lahendamata avaldustega kokku oli II kvartalis lahendamisel 1044 töövaidlusavaldust, millest jõudis lahendini 769 ehk 74% avaldustest. Võrreldes aastataguse ajaga on töövaidluste arv hakanud taas tõusma.

Tööandjatelt laekus II kvartalis kokku 102 avaldust. Esitatud avaldustest iga teine sisaldas nõuet töölepingu ülesütleamise vaidlustamise kohta või enne etteteatamistähtaja möödumist töötaja oma-

voliliselt töölt lahkumise kohta. Iga kolmas avaldus sisaldas aga nõuet töötaja tekitatud varalise kahju hüvitamiseks. Võrreldes varasemate aastatega on ka tööandjad hakanud aina rohkem töövaidluskomisjonide poole pöörduma.

Töötajad esitasid II kvartalis 652 avaldust, mis sisaldasid kokku 965 erinevat nõuet. Iga teine avaldus sisaldas töölepingu lõppemisega sissenõutavaks muutunud summade nõudeid (lõpparve nõuded) või töötamise ajal maksmata töötasu nõudeid.

Lahendite järgi lõppes menetlus 261 avalduse puhul avalduse rahuldamisega, 176 juhul rahuldati avaldus osaliselt ning 120 avaldust jäeti rahuldamata. Avalduse vastuvõtmisest keelduti 2 juhul, kui nõue ei kuulunud töövaidluskomisjoni pädevusse. Menetlus lõpetati ilma sisulise otsuseta 210 korral, peamiselt avaldaja nõudest loobumise puhul või avaldaja mitteilmumise tõttu.

Töökeskkonna aruandega saab täismahus tutvuda Tööinspektsiooni kodulehel (http://www.ti.ee/public/files/2012_IIkv_ylvavaade.pdf).

Planeeritud järelevalvetegevus 2012. aasta II kvartalis

Töötervishoiu- ja tööohutusalase järelevalve läbiviimiseks külastati 883 ettevõtet:

- töökeskkonna kontrolle koos ettevõtete töökeskkonna hindamisega viidi läbi 353 ettevõttes;
- järelkontrolle viidi läbi 139 eelnevalt kontrollitud ettevõttes;
- sihtkontrolle viidi läbi 426 ettevõttes;
- uute ehitiste ülevaatuseid teostati 48 korral;
- isikukaitsevahendite turujärelevalvet viidi läbi 4 korral.

Töötervishoiu ja tööohutuse järelevalve käigus tuvastati kokku 3034 töötervishoiu ja tööohutuse nõuete rikkumist.

Töösuhetealast järelevalvet viidi läbi 214 ettevõttes:

- töösuhete kontrolle viidi läbi 168 ettevõttes;
- järelkontrolle viidi läbi 30s eelnevalt kontrollitud ettevõttes;
- sõidukijuhtide töö- ja puhkeaja kontrolle viidi läbi 41 ettevõttes.

Töösuhete järelevalve käigus tuvastati kokku 357 töölepinguseadusest tulenevat rikkumist ning 199 sõidukijuhtide töö- ja puhkeajaga seotud rikkumist.

Toimub Tööinspektsiooni poolne süsteemne teavitus- ja koolitustegevus.